

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

MØTEINNKALLING

Utval: Komite for Helse og omsorg
Møtestad: Herøy helsesenter
Dato: 10.03.2016
Tid: 16:00

Melding om forfall til tlf. 70081300.

Forfall til møter i kommunale organer skal vere gyldig i hht. Lov om kommuner og fylkeskommuner § 40, nr. 1.

Varamedlemer som får tilsendt sakliste, skal ikkje møte utan nærare innkalling.

Dersom du ønskjer din habilitet vurdert i ei sak, må du melde skriftleg frå til politisk sekretariat om dette i god tid før møtet (Forvaltningslova § 8, 3. ledd).

Fosnavåg, 02.03.16

Bjørn Otterlei
leiar

OFFENTLEG SAKLISTE:

Saksnr	Innhold
PS 6/16	Godkjenning av innkalling og sakliste
PS 7/16	Protokoll frå førre møte
PS 8/16	Referatsaker
PS 9/16	Oppretting av Bemanningsteam i pleie- og omsorg, med prøveprosjekt på Myrvåg omsorgssenter
PS 10/16	Kommunedelplan for Herøy - Bustadpolitikk 2015-2019 - Eigengodkjenning av plan
PS 11/16	Legevakt Søre Sunnmøre - Prosjekt om framtidig organisering.

Referatsaker

RS 3/16	U.off. §13 - Barnevernsmeldingar 01.09.15-31.12.15
---------	--

Orientering:

Eigedomsløiar Robert Myklebust vil orientere om Herøy ressurscenter og mellombels butilbod i modulbygg

PS 6/16 Godkjenning av innkalling og sakliste

PS 7/16 Protokoll frå førre møte

PS 8/16 Referatsaker

Pleie- og omsorgsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	RVB	Arkivsaknr:	2016/141
		Arkiv:	403

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
9/16	Komite for Helse og omsorg	10.03.2016
	Formannskapet	05.04.2016
	Kommunestyret	28.04.2016

OPPRETTING AV BEMANNINGSTEAM I PLEIE- OG OMSORG, MED PRØVEPROSJEKT PÅ MYRVÅG OMSORGSSENTER

Tilråding:

1. Det vert oppretta 2.0 stillingsheimlar i bemanningsteamet ved Myrvåg omsorgssenter. Prosjektet har ein prøveperiode på 6 månader, med moglegheit for vidareføring av tiltaket i permanent drift. Tilsetting skjer etter gjeldande lov og avtaleverk. Prosentvis fordeling mellom fagheimlar vil til ei kvar tid variere med tilgjengelig kompetanse.
2. Stillingane vert finansierte med inntekter frå refusjon sjukeløn

Særutskrift:

Pleie- og omsorgsavdelinga

HTV for NSF, Fagforbundet

HVO

Personal- og organisasjonsavdelinga

Vedlegg:

1. Vikarutgifter og refusjonsinntekter
2. Storleik
3. Bruk av vikar
4. Tilsetting
5. Praktisk organisering økonomi

Saksopplysningar:

Pleie- og omsorgsavdelinga har siste ti åra hatt fokus på **uønska deltid**. To arbeidsgrupper har gjort eit større arbeid med kartlegging av deltid i eigen organisasjon. Ein har konkludert med at organisering av vikarbruken er eit effektivt verktøy i kampen mot uønska deltid. Ein ser vidare at **overtidsproblematikken** over år er aukande. Herøy kommune vedtok «Retningslinjer for uønska deltid» i januar 2014.

Lov og avtaleverk har i samme tidsperioden **styrka retten til fast tilsetting** tilsvarende faktisk arbeidstid, jmf. AML §§ 14-4a og 14-9(5). Dette har ført til at vi har mange tilsette som har fått fast tilsetting i ressursar/stillingsheimlar vi ikkje har i dag. Desse vert brukte som vikarar, men vi ser klart at vi treng å organisere dette på ein betre måte. Rådmannen har sett ned ei tverrfagleg arbeidsgruppe med representantar frå fleire avdelingar som skal kome med framlegg til gode rutiner for å følgje opp dette. Prosjektleder for prosjekt bemanningsteam er deltakar i arbeidsgruppa.

Samhandlingsreformen har sidan innføringa i 2012 gitt kommunen nye utfordringar i form av endra pasientflyt, auka tenesteansvar og faglege utfordringar til alle døgnets tider. Dette krev ei organisering som sikrar at vi har rett kompetanse på rett stad til rett tid.

Som nemnt har pleie- og omsorgsavdelinga over tid hatt fokus på problemstillinga med uønska deltid og behov for vikar, men på grunn av manglande midlar til frikjøp av stilling for å arbeide med dette, samt at temaet har måtte vike til fordel for meir presserande arbeidsoppgåver, har ein ikkje kome i mål med å finne den gode løysinga på dette.

Etter fleire forsøk på ekstern finansiering fekk ein i 2014 positivt svar på tilskotsmidlar til prosjektorganisering for innføring av bemanningsteam. Prosjektgruppe bemanningsteam vart oppretta med representantar frå arbeidsgjevarersida, arbeidstakarorganisasjonane, verneombod og personal- og organisasjonsavdelinga. Tilskotsmidlane vert brukte til frikjøp av prosjektleder i 20% stilling i 18 månader, ut oktober 2016. Det er viktig å behalde prosjektleiinga gjennom den praktiske prøveperioden, då vedkomande har eit viktig rettleiings- og oppfølgingsansvar.

Aktuelt:

Bemanningsteamet skal vere eit verktøy for å oppnå målsettinga til pleie- og omsorgsavdelinga om fagleg forsvarleg dekning av fagkompetanse, reduksjon av ufrivillig deltid og reduksjon av bruken av overtid. Dette vil igjen gi godt omdømme når det gjeld å rekruttere og behalde personale, noko som i seg sjølv er rekrutterande.

Prosjektet går over tre faser, og er no inne i sin andre fase:

Fase 1: 01.02.15 – 30.06.15: felles forståing for prosjektet, utarbeide lokale retningslinjer

Fase 2: 01.08.15 – 30.04.16: praktisk organisering/storleik, informasjon, utlysing, tilsetting

Fase 3: 01.05.16 – 30.11.16: praktisk utprøving ved Myrvåg omsorgssenter

Prosjektgruppa har sett på eigen organisasjon, og tatt lærdom av andre sine erfaringar. Hovudkjelde her er FAFO rapport 2015:25, «Større stillingar, betre drift», Moland. Gjennom å sjå tilbake i tid, får ein kunnskap som gir betre føresetnad for planlegging for framtida. Det er laga oversikter over utgifter til vikarar og refusjonsinntekter dei siste tre åra for å sjå kva midlar som vert brukt i dag. Prosjektgruppa ser samanheng mellom måten ein organiserer vikarbruken på i dag, og aukande mengde av krav om fast stilling etter både Arbeidsmiljølova §14-4a og § 14-9(5).

Samhandlingsreforma sine utfordringar aukar kravet til tilstadeverande kompetanse i pleie- og omsorg. Det er vanskelig å rekruttere kvalifiserte tilkallingsvikarar, og fast tilsette må då på kort varsel ta på seg ekstravakter som utløyser overtid. Bemanningsteamet vil løyse mange av desse utfordringane.

Prosjektgruppa har gjort ei aktuell kartlegging av uønska deltid i pleie- og omsorgsavdelinga. I tillegg har dei undersøkt årsakene til ønska deltid i eigen organisasjon. Datainnsamlinga er ikkje ferdig pr dato, men vert om ynskjeleg lagt fram på møtet når saka vert handsama. Det er utarbeidd rutinar for god økonomisk styring, rett bruk av vikaren og tilsettingsprosessen. Rutinane er vedlagt saka.

Bemanningsteamet er i prosjektperioden eit tilbod som skal dekke vikarbehovet til avdeling A,B og distrikt 3 i Myrvåg. På kvardagar vert der to vikarar tilgjengelig, ein på dag og ein på kveld. Dette tilsvarande 2,0 årsverk. Stillingane skal fordelast mellom fleire fast tilsette. Tilsetting i teamet skal knyttast til tilsetting i ei av avdelingane som er med i prosjektet, og stillingane vert dermed lyst ut internt med målsetting å redusere uønska deltid, jamfør Herøy kommune sine retningslinjer for uønska deltid.

Leining av bemanningsteamet vert ein funksjon som vert lagt til mellomleiar nivå. Bruk av kompetansen i temaet skjer etter eigen bemanningsplan.

Innan utgangen av året vil prosjektet legge fram ein rapport med evaluering av prøveordninga. Dette basert på gjennomførte skalamålingar i for- og etterkant. Målsettinga er å snarast etablere eit tilsvarande bemanningsteam knytt til Herøy omsorgssenter.

Prosjektet handlar om å tørre å overbooke. Auka arbeidsbelastning reduserer på sikt tenestekvaliteten. Det same gjer bruk av tilfeldige vikarar med ulik kompetanse. Deltakarane i det nasjonale programmet, som ligg til grunn for FAFO-rapport 2015:25, melder at tiltak knytt til grunnbemanning bidreg til redusert bruk av vikarar og auke av kvalitet.

Vurdering og konklusjon:

Konsekvensar for folkehelse: Bruk av fast vikar i turnus vil gi auka forutsigbarheit for dei tilsette som veit når dei skal på jobb. For dei som står på vakt med ansvar for å skaffe vikar ved korttidsfråvær er dette ofte eit sterkt stressmoment. Likeeins ved akutte behov for å sikre fagleg forsvarleg drift. Med denne ordninga får ein bruke tid på pasienten i staden for å ringe etter vikar.

Konsekvensar for beredskap: Vikaren er der når du treng han, og rett kompetanse sikrer at beredskapsnivået er optimalt. Slik det er i dag må ein ofte bruke ad-hoc-løysingar

Konsekvensar for drift: Den forventa gevinsten er å dekke opp fråvær, sikre pasienttryggleiken, dekke opp ekstra behov for personellressursar, bidra til generell kvalitetssikring og kunnskapsspreiing på tvers av avdelingar. Vidare er dette eit viktig tiltak for å nå kommunen si målsetting om å kunne tilby minimum 60 % stilling.

Med unntak av ferievikar vert brorparten av dei frie vikarmidlane oppbundne. To årsverk er kostnadsrekna til 1,4 million inklusive alle utgifter. Gjennomsnittleg refusjon sjukeløn dei siste fem åra tilsvarer 1,7 million. Tiltaket kan dermed finansierast utan friske midlar.

Prosjektet vil gi rett kompetanse på rett stad, til rett tid. Ein har tru på at det å setje vikarbruken i system vil gi god kost nytte, både i høve kvalitet og økonomi.

Fosnavåg, 29.01.2016

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Ragnhild Velsvik Berge
Avd.leiar

Sakshandsamar: Ragnhild Velsvik Berge

MYRVÅG OMSORGSSENTER VIKARUTGIFTER – REFUSJONSINNTEKTER

Konto		Ansvar	2011	2012	2013	2014	2 015
10200 Vikarar	3251	Avdeling A - Omsorg	566 291,35	740 420,60	787 648,46	744 392,39	926 450,84
10201 Sjukevikarar	3251	Avdeling A - Omsorg	342 287,71	333 802,77	245 500,51	209 828,27	397 486,11
10209 Variable tillegg vikarar	3251	Avdeling A - Omsorg	411 659,04	430 859,41	567 890,49	496 428,84	570 604,61
10400 Overtid	3251	Avdeling A - Omsorg	75 673,12	130 781,34	80 392,32	174 731,81	130 276,99
		3251 Avdeling A - Omsorg	1 397 922,22	1 637 876,12	1 683 444,78	1 627 395,31	2 026 833,55
10200 Vikarar	3252	Avdeling A - Heimesjukepleie	271 016,22	247 043,36	283 350,76	316 264,00	267 352,99
10201 Sjukevikarar	3252	Avdeling A - Heimesjukepleie	219 461,82	248 946,57	147 393,96	157 358,29	227 445,27
10209 Variable tillegg vikarar	3252	Avdeling A - Heimesjukepleie	218 075,12	216 404,16	287 226,29	282 883,71	337 625,74
10400 Overtid	3252	Avdeling A - Heimesjukepleie	72 094,80	72 293,94	53 222,14	88 275,96	61 323,49
		3252 Avdeling A - Heimesjukepleie	780 647,96	784 688,03	771 193,15	844 781,96	893 747,49
10200 Vikarar	3254	Avdeling B - Omsorg	602 218,86	797 003,69	747 750,59	644 548,59	437 156,27
10201 Sjukevikarar	3254	Avdeling B - Omsorg	346 517,86	368 760,34	655 834,92	507 715,28	585 218,31
10209 Variable tillegg vikarar	3254	Avdeling B - Omsorg	420 061,86	485 309,91	621 990,09	671 404,85	612 252,84
10400 Overtid	3254	Avdeling B - Omsorg	51 432,57	112 884,18	162 427,63	181 229,05	148 513,58
		3254 Avdeling B - Omsorg	1 420 231,15	1 763 958,12	2 188 003,23	2 004 897,77	1 783 141,00
			3 598 801,33	4 186 522,27	4 642 641,16	4 477 075,04	4 703 722,04
Konto		Ansvar	2 011	2 012	2 013	2 014	2 015
17100 Refusjon sjukeløn	3251	Avdeling A - Omsorg	-349 976,79	-385 853,00	-421 526,00	-199 949,00	-493 855,00
17101 Refusjon av foreldrepengar	3251	Avdeling A - Omsorg	-146 967,00	-541 613,00	-93 360,00	-168 700,00	-254 865,00
17102 Refusjon feriepengar	3251	Avdeling A - Omsorg	-20 233,00	-55 782,00	-25 848,00	-13 946,00	-44 306,00
		3251 Avdeling A - Omsorg	-517 176,79	-983 248,00	-540 734,00	-382 595,00	-793 026,00
17100 Refusjon sjukeløn	3252	Avdeling A - Heimesjukepleie	-275 125,00	-206 605,00	-186 988,00	-188 468,00	-247 385,00
17101 Refusjon av foreldrepengar	3252	Avdeling A - Heimesjukepleie	-123 573,00		-81 906,00	-136 555,00	
17102 Refusjon feriepengar	3252	Avdeling A - Heimesjukepleie	-36 763,00	-22 846,00	-17 922,00	-20 582,00	-32 185,00
		3252 Avdeling A - Heimesjukepleie	-435 461,00	-229 451,00	-286 816,00	-345 605,00	-279 570,00
17100 Refusjon sjukeløn	3254	Avdeling B - Omsorg	-270 817,00	-385 634,00	-892 782,00	-711 074,00	-687 769,00
17101 Refusjon av foreldrepengar	3254	Avdeling B - Omsorg	-179 401,00	-98 208,00	-245 848,00	-44 336,00	-68 582,00
17102 Refusjon av feriepengar	3254	Avdeling B - Omsorg	-21 493,00	-45 619,00	-52 813,00	-45 333,00	-42 511,00
		3254 Avdeling B - Omsorg	-471 711,00	-529 461,00	-1 191 443,00	-800 743,00	-798 862,00
			-1 424 348,79	-1 742 160,00	-2 018 993,00	-1 528 943,00	-1 871 458,00

BEMANNINGSTEAM

STORLEIK

Ressursar tilsvarende TO årsverk vil dekke opp:

- To vikarar dagleg, ein på dag og ein på kveld, mandag til fredag, heile året (OBS: minus ferie)
- Det må bereknast litt kostnader for forskjøvet vakt når vikaren har dag-/seinvakt i turnus og trengs på natt.
- Det er berekna kostnader for tilsetting av spl med over 10 års ansiennitet

	Grunnløn	Feriepengar 12,0%	Pensjon 15,5%	AG avgift 14,1%
Kostnad Vikar 2,0 årsverk	852 800,-	955 136,-	1 103 182,-	1 258 730,-
Kostnad Vikar kveldstillegg	72800,-	81 536,-	94 174,-	107 452,-
SUM				1 366 182,-

PROSJEKT BEMANNINGSTEAM: RETNINGSLINJER FOR BRUK AV VIKAR

Ressursar i bemanningsteamet skal primært sikre dei tilknytte avdelingane vikar med fagkompetanse ved korttidsfråvær. Slik brukast ikkje mykje tid på å skaffe vikarar.

Det er difor viktig at det ikkje vert planlagt bruk av ressursar i vikarbank på BAT møte i eiga avdeling. Om ressursar i vikarbank brukast på langtidsfråvær, må dette planleggast etter at BAT møta i alle tilknytte avdelingar er over. Ansvarleg for bemanningsteamet koordinerer samarbeidet mellom alle tilknytte avdelingar i slike høve.

Bruk av vikaren:

Det er ikkje alle dagar det er fråvær. Bruk av kompetansen i bemanningsteamet skjer etter følgende prioritering:

1. Dekke opp fråvær i ei av dei tre avdelingane
2. Dekke opp der det trengs ekstra bemanning pga pasientar med spesielle behov
3. Utføre – eller frigjere personal som kan utføre – oppgåver for å kvalitetssikre tenester.
Dømer er: kontroll av medisinerom, oppdatering av pasientjournal, kontroll på laboratorie, prøvetaking
4. Halde seg oppdatert ved å gå på den avdelinga der ein har minst erfaring

Om ikkje anna er avtalt, er møtestad alltid moderavdelinga. Det er næraste leiar, i samarbeid med ansvarleg for bemanningsteamet, sitt ansvar å bruke vikaren rett.

PROSJEKT BEMANNINGSTEAM: RETNINGSLINJER FOR TILSETTING

Ressursar i bemanningsteamet vert internt utlyste ved ledigheit. Arbeidstakar må sjølv søke på stillinga. Deltaking i kartlegging av uønska deltid er ikkje ein søknad om auka stillingsstorleik. Ei stilling i bemanningsteamet er ei deltidsstilling og skal knyttast til fast tilsetting på ei avdeling i pleie- og omsorgsavdelinga. Den tilsette har helgearbeid i moderavdelinga og personalansvaret ligg til moderavdelinga.

Når du takkar ja til tilsetting i bemanningsteamet, seier du også ja til:

- Å arbeide på tre avdelingar, men med vakter i turnus. Bemanningsteamet har BAT og planlegger arbeidstid etter gjeldande lokale avtaler om Bevegeleg ArbeidsTid.
I praksis betyr dette:
 - BAT er turnusarbeid og BAT turnus må vere ferdig 2 veker før oppstart. Du kan slik ha same fleksibiliteten på vaktene i bemanningsteamet som dei som står i turnus i moderavdelinga.
 - Å arbeide på tre avdelingar betyr at du ALLTID veit når du skal arbeide, men det er ikkje sikkert at du veit kvar du skal vere før ved oppmøte.
- Å kunne arbeide dagvakt, kveldsvakt eller nattevakt når behovet er der. All endring av arbeidstid skjer i samsvar med gjeldande lov – og avtaleverk.
I praksis betyr dette:
 - Bemanningsteamet er til for å sikre oss vikarar med rett fagkompetanse. Slik skaper vi kvalitet i tenestene. Om din kompetanse trengast på kvelds- eller nattevakt og du står på dagvakt (eller vice versa) MÅ vakter i bemanningsteamet kunne forskyvast.

Det vert tilsett etter følgjande prioritering.

1. Har den tilsette rett kompetanse
2. Blant dei tilsette med rett kompetanse:
 - a. har ein tilsett rett til å bli omplassert
 - b. finnast ein tilsett som er blitt overtallig, eller står i fare for å bli det
 - c. har ein tilsett rett til fast arbeid etter AML § 14-4a eller AML § 14-9 (5)
3. Tilsetting av tilsette med stilling under 60% storleik for å oppnå 60% stilling. Dette i tråd med Herøy kommune sine mål om at alle tilsette i Herøy kommune skal ha minimum 60% stilling innan 01.01.2017. Unntak: reine rekrutterings- og helgestillingar og stillingar i brannvesenet.
Prioritering skjer etter gjeldande tilsettingskriterier, jamfør gjeldane lov og avtaleverk.
4. Tilsetting av tilsette med fast stilling over 60% storleik, prioritering skjer etter gjeldande tilsettingskriterier, jamfør gjeldane lov og avtaleverk.

PROSJEKT BEMANNINGSTEAM: PRAKTISK ORGANISERING ØKONOMI

Finansiering av bemanningsteam skjer på to måtar. Vi skil mellom utgifter til fast lønn og utgifter til variabel lønn.

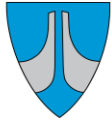
Fast lønn:

- Lønnsmelding: vikaren får fast lønn, inkl. fast ulempelønn, tilsvarende ressursen han har i bemanningsteam.
- Bemanningsteam har eige ansvarsnr og er eit eige turnusområde i Shift Manager
- Vikaren har stillingsheimel i (fast lønn) i tillegg til vikarheimel på alle avdelingar som er tilknytta vikarbanken.
- kvart kvartal (31.3., 30.6. 30.9. og 31.12.) vert det laga statistikk over bruk av vikarane. Oversikt sendast til økonomiavdelinga som kostnadsfører på rett avdeling.

Bemanningsteamet har budsjettert kr 0,- i lønnsutgifter. Gjennom omfordeling av kostnadar viser reknskapet kr 0,- ved kvart kvartal.

Variabel lønn:

- Shift Manager: all variabel lønn vert utbetalt via elektronisk lønnskøyring i Shift Manager. Dette vert kostnadsført rett avdeling i Shift Manager.
 - FV med kort eller langt varsel
 - Overtid

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Utviklingsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	OMR	Arkivsaknr:	2013/442
		Arkiv:	L71

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
48/16	Formannskapet	08.03.2016
10/16	Komite for Helse og omsorg	10.03.2016
	Kommunestyret	17.03.2016

KOMMUNEDELPLAN FOR HERØY - BUSTADPOLITIKK 2015-2019 - EIGENGODKJENNING AV PLAN

Tilråding:

Kommunestyret vedtek i medhald av plan- og bygningslova § 11-15 å eigengodkjenne *Kommunedelplan for Herøy – bustadpolitikk 2015-2019*, sist revidert 24.2.2016.

Særutskrift:

Møre og Romsdal fylkeskommune,	Postboks 2500,	6404 MOLDE
Fylkesmannen i Møre og Romsdal,	Postboks 2520,	6404 MOLDE
Husbanken	Postboks 1404,	8002 BODØ
Barnerepresentanten i Herøy	her	
Eldrerådet i Herøy	her	
Ungdomsrådet i Herøy	her	
Råd for menneske med nedsett funksjonsevne	her	

Vedlegg:**1 Kommunedelplan for Herøy - Bustadpolitikk 2015-2019****Saksopplysningar:**

Planprosess for kommunedelplan for bustadpolitisk arbeid:

Utvalssak	Utval m.m	Emne	Dato
54/13	Kommunestyret	Vedtak om oppstart med planprogram	25.4.2013
Høyring av planprogram: 1.7.2011-26.8.2011			-
102/14	Formannskapet	Stadfesting av planprogram	10.6.2014
167/15	Formannskapet	Vedtak om offentlig ettersyn	8.9.2015
18/15	Komite for helse og omsorg	Uttale til plan før offentlig ettersyn	10.9.2015
Høyring av kommunedelplan i perioden: 25.9.2015-13.11.2015			-
	Komite for helse og omsorg	Uttale til plan og innstilling	10.3.2016
	Formannskap	Uttale til plan og innstilling	8.3.2016
	Kommunestyret	Eigengodkjenning av kommunedelplan	17.3.2016

I høyringsperioden har det kome inn to fråsegner:

Fylkesmannen i Møre og Romsdal datert 11.11.2015 har ingen merknadar til planen.

Møre og Romsdal fylkeskommune datert 11.11.2015 har ingen merknadar til planen.

Utdrag frå kommunedelplanen:**Føremål og organisering**

Planen gjeld bustadpolitiske spørsmål generelt og bustadsosiale spørsmål spesielt og fastset følgjande hovudmålsetjing for bustadpolitikken:

Alle skal ha ein god og trygg stad å bu

Eigedomsavdelinga har leia planarbeidet i samarbeid med ei arbeidsgruppe, referansegruppe og styringsgruppe.

Arbeidsgruppa er samansett av representantar frå pleie- og omsorgsavdelinga, bu- og habiliteringsavdelinga, NAV Herøy, barn, familie og helseavdelinga og eigedomsavdelinga samt dei politiske representantane Ole Brubakk (KRF) og Fred Hansen (H). Rådmannen si leiargruppe har vore referansegruppe for planarbeidet. Helse- og omsorgskomiteen har vore styringsgruppe.

Kommunale utleigebustadar

Kommunen har 140 utleigebustadar. Samtlege er reservert vanskelegstilte grupper av ulik grad. Av desse bueiningane er 34 kategorisert som gjennomgangsbustadar medan 106 bueiningar er kategorisert som omsorgsbustadar.

Gjennomgangsbustadar skal vere eit mellombels butilbod for vanskelegstilte som ikkje klarer å skaffe seg bustad sjølv. Leigetida er i utgangspunktet tidsavgrensa til 3 år. Omsorgsbustadar er eit permanent butilbod til vanskelegstilte personar som ikkje kvalifiserar til institusjonsbasert omsorg.

Herøy kommune har færre bustadar til utleige enn nabokommunane. Mange av bustadane er også i dårleg teknisk stand, uhensiktsmessig store og tidvis ueigna for den aktuelle brukergutta. Bustadane er lokalisert til Bergsøy, Frøystad og Tjørnvåg

og ikkje nødvendigvis optimalt plassert i forhold til offentlig transport og tenestetilbodet.

Behovet for nye bustadar er primært knytta til gjennomgangsbustadar for brukergupper under barn-, familie- og helseavdelinga. Avdelinga melder eit behov for fleire og mindre bueiningar med sentrumsnær plassering. Pleie- og omsorgsavdelinga og bu- og habiliteringsavdelinga har ikkje meldt behov for fleire bustadar i planperioda.

Samanfatning og konklusjon

Herøy kommune har i dag 140 utleigebustadar rundt i kommunen. Mange av desse er ikkje tilpassa dagens brukarar og ein ser det derfor som føremålsteneleg å selje seg ut av fleire av desse og reinvestere midlane i nye og meir tilpassa bustadar. Gjennom planarbeidet har ein kome til at kommunen kan selje 30 bueiningar og bruke midlane til å reinvestere i 18 nye einingar. Det er føreset at kommunen sel bustadane til dei som bur der i dag for å såleis ikkje forverre forholdet mellom behov for bustadar og tilgjengelege bustadar.

Dei bustadsosiale verkemiddela

Forvaltninga av utleigebustadane er prega av langvarig og statisk eigarskap og tilsvarande utleige til leigetakarar på kort eller lang sikt. Likeins gjeld for andre økonomiske virkemiddel, som startlån, tilskot til etablering og/eller tilpassing og butilskot. Det er rom for å hente ut synergieffektar gjennom betre og meir samordna forvaltning av virkemiddela, mellom anna auka gjennomstrøyming i gjennomgangsbustadane.

Kommunen må vurdere behovet for fleire utleigebustadar, kva type bustad dette skal vere og kven som skal ha prioritet ved tildeling. I framtida kan det i større grad vere aktuelt å tilby utleigebustadar til unge nyetablerarar. Då bør også ulike modellar for utleige vurderast, mellom anna leige til eige-modellar.

Konklusjon

Kommunens butilbod er avgrensa til bustadsosiale grupper. Kommunen bør vurdere å utvide butilbodet til å omfatte også unge nyetablerarar og arbeidsinnvandrarar.

Kommunens strategi for utbygging av kommunalt butilbod må ta omsyn til fylgjande spørsmål:

1. Kva brukergupper skal kommunale bustadar nyttast til?
2. Korleis skal kommunen forvalte utleigebustadane?
3. I kva grad skal ulike brukergupper samlokalisert?
4. I kva grad skal butilbod sjåast i samheng med dagtilbod og tenestetilbod?
5. I kva grad skal ulike brukergupper integrert i eksisterande bumiljø?
6. I kva grad kan butilbod løysast gjennom samarbeid med private aktørar?

I utgangspunktet vil verken privatpersonar eller foretak gjennomføre bustadpolitikken med mindre privatøkonomiske vurderingar tilseier dette. Kommunen har difor primæransvaret for bustadpolitikken. Samstundes har næringslivet fokus på sitt samfunnsansvar for den vidare utviklinga av Herøy kommune som bu- og arbeidsmarknad.

Kommunen bør difor i planperioden vurdere vidare utvikling av bustadpolitikken i samarbeid med dei private aktørane på bustadmarknaden og med utgangspunkt i ei meir aktiv forvaltning av utleigebustadane som bustadpolitisk ressurs. Til dømes kan

sal av utleigebustadar frigjere kapital til reinvestering i nye og meir tilpassa bustadar for dei brukargrupper kommunen vel å prioritere.

Investeringane kan gjennomførast i kommunal regi eller i samarbeid med dei private aktørane, til dømes gjennom eit felles investeringsselskap med mandat til å auke tilgangen på utleigebustadar og sikre bukvalitet og bulyst i utvalgte satsingsområde av kommunen.

Strategi

Fylgjande strategi ligg til grunn for arbeidet for å nå hovudmålsetjinga:

- Herøy kommune sin bustadpolitikk skal vere heilskapleg og nyskapande og gjennomførast i samarbeid med næringslivet. Det bustadsosiale arbeidet skal vere ein integrert del av bustadpolitikken.*
- Herøy kommune skal gjennom kommuneplanens arealdel og ulike reguleringsplanar legge til rette for bustadbygging i alle bygdelag.*
- Herøy kommune skal som byggesaksmyndigheit og planmynde sikre bukvalitet for alle og heilskapleg samfunnsutvikling.*
- Herøy kommune skal som tilretteleggar, koordinator og utbygger vurdere ulike former for samarbeid med grunneigarar og utbyggjarar for å sikre realiseringa av planlagde prosjekt.*
- Herøy kommune skal gjennom planarbeid og samarbeid om utbygging, særleg arbeide for ei bærekraftig vidareutvikling av Fosnavåg sentrum.*
- Kommunale bustadtomter skal selgast til marknadsverdi, alternativt til redusert marknadspris og utbyggingsvilkår som bidreg til auka bukvalitet og attraktivitet.*
- Kommunale bustader skal vere eit mellombels tilbod og kombinerast med bustadsosiale tenester som medverkar til at einskildmennesket tek ansvar for eige liv.*
- Herøy kommune skal selge utleigebustadar til leigetakarane til takst og reinvestere eventuell salsgevinst i nye byggeprosjekt for å sikre vidareutviklinga av bustadmassen, herunder auka tilgang på kommunale utleigebustadar.*

Handlingsplan

1	Organisatoriske tiltak	Ansvar	Oppstart/år
1.1	Retningslinjer for tildeling av kommunal bustad	EIG, PO, BuHad, BFH	2016
1.2	Revisjon av standardkontrakt for kommunal utleigebustadar	EIG	2016
1.3	Revisjon av retningslinjer for tildeling av startlån	EIG	2016
1.4	Revisjon av retningslinjer for tildeling av tilskot til tilpasning og etablering	EIG	2016
1.5	Utarbeiding av buopplæringspakke for kommunale leigetakarar	EIG, PO, BuHab, BFH	2016

1.6	Samarbeidsavtale mellom eigedomsavdeleinga og dei tildelende einingane om tildeling av bustad, organisatorisk oppfylgjing og økonomisk virkemiddelbruk	EIG, PO, BuHab, BFH	2016
1.7	Utarbeiding av prinsippmodell for utbygging av kommunalt og privat butilbod	EIG, UTV	2016

2	Særleg om sal av eigedom	Ansvar	Oppstart/år
2.1	Sal av 1 bueining i Eggesbøvegen 53 A	EIG	2016
2.2	Sal av 4 bueiningar i Storenesvegen 30-36	EIG	2016
2.3	Sal av 2 bueiningar i Solbergvegen 2-4	EIG	2017
2.4	Sal av 2 bueiningar i Solbergvegen 6-8	EIG	2017
2.5	Sal av 2 bueiningar i Trolldalsvegen 16-18	EIG	2018
2.6	Sal av 2 bueiningar i Trolldalsvegen 20-22	EIG	2018
2.7	Sal av 12 bueiningar i Holmsild gata 16	EIG	2018
2.8	Sal av 3 bueiningar i Igesundvegen 21	EIG	2018

3	Kommunale byggeprosjekt	Ansvar	Oppstart/år
3.1	Buholmlinja 20 - 6 bueiningar	EIG	2016
3.2	Eggesbøvegen 20 - 6 bueiningar	EIG	2017
3.3	Tjørvgåvegen 274-276 - 6 bueiningar	EIG	2018

Vurdering og konklusjon:

Kommunedelplan for Herøy – bustadpolitikk 2015-2019 gir ei oversikt over status for bustadsituasjonen i kommunen i dag med forslag til tiltak. Planen skal no godkjennast og den vil vere politisk bindande og vere eit styringsverktøy for dei avdelingane som vert berørt av planen. Særleg gjeld dette Eigedomsavdelinga som vil nytte dette verktøyet i forhold til drift og planlagde investeringstiltak.

Vedtak av kommunedelplanen gir eit mandat til administrasjonen om å realisere tiltak i handlingsplanen på best mogleg vis. Når det gjeld sal av dei ulike bueiningane må dette sjåast i samanheng med strategi for vidare utbygging av kommunalt butilbod og sal skal fortrinnsvis tilbyast til eksisterande leigetakarar.

Konsekvensar for folkehelse:

Planen kan ha positive konsekvensar for folkehelsa på individnivå. Planen kan gjere det enklare for dei som er aktuelle for ein kommunal bustad å få tilbod om dette. Det vil også vere positivt for den einskilde som går frå å leige kommunal bustad til å eige sin eigen bustad.

Konsekvensar for drift:

Planen kan ha positive konsekvensar for drift av kommunale bustadar då planen legg opp til å selje bustadar som krev mykje vedlikehald og reinvesterar midlane i nye leiligheiter som ikkje krev like mykje vedlikehald

Rådmannen rår derfor til at kommunestyret vedtek i medhald av plan- og bygningslova § 11-15 å eigengodkjenne *Kommunedelplan for Herøy – bustadpolitikk 2015-2019*.

Fosnavåg, 24.02.2016

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

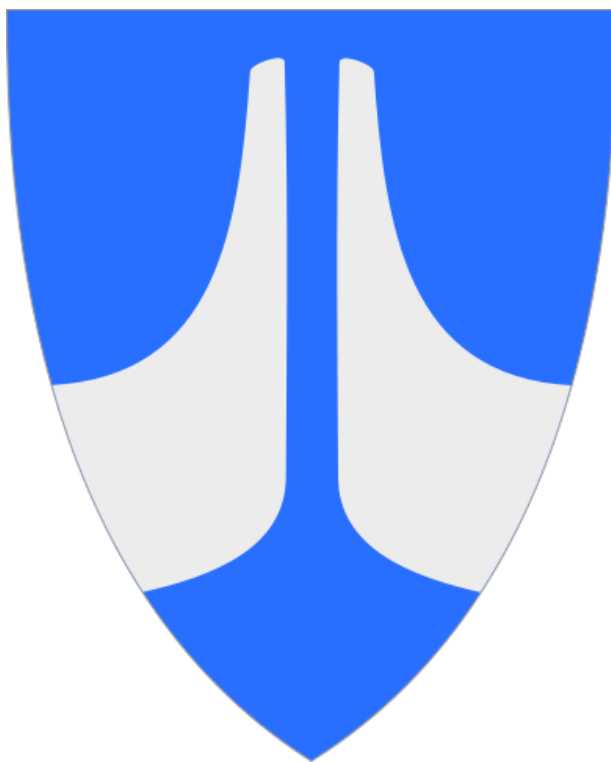
Jarl Martin Møller
Avd.leiar

Sakshandsamar: Ole Magne Rotevatn

KOMMUNEDELPLAN FOR

HERØY -

BUSTADPOLITIKK 2015 - 2019

Herøy kommune

Sist revidert 24.2.2016	
Vedtak om oppstart med planprogram i Kommunestyret	25.4.2013, K-sak 54/13
Stadfesting av planprogram i Formannskapet	10.6.2014, F-sak 102/14
Vedtak om utlegging til offentlig ettersyn,	8.9.2015, F-sak 167/15
Offentlig ettersyn i perioden 25.9. – 13.11.2015	
Kommunedelplanen er vedteken i Kommunestyret	xx.xx.xxxx, K-sak xx/xx
PlanID	1515 2013 02

INNHALD

1 SAMANDRAG OG BESKRIVING AV PLANARBEIDET	3
1.1 Samandrag	3
1.2 Planarbeidet	4
1.3 Avgrensing	4
1.4 Rullering	5
2 BAKGRUNN	5
2.1 Innleiing	5
2.2 Folketalsutvikling og befolkningsprofil	5
2.3 Næringslivsutvikling	7
2.4 Bustadmarknaden	8
3 BUSTADPOLITIKK	10
3.1 Innleiing	10
3.2 Rammevilkår	10
3.3 Bustadpolitiske verkemiddel	13
3.4 Særleg om bustadsosialt arbeid	14
3.4.1 Innleiing	14
3.4.2 Vanskelegstilte på bustadmarknaden	14
3.4.3 Organisering av det bustadsosiale arbeidet	15
3.4.4 Bustadsosiale verkemiddel	16
4 SAMANFATTING OG KONKLUSJON	18
5 MÅLSETTING, STRATEGI OG HANDLINGSPLAN	23
5.1 Målsetting	23
5.2 Strategi	23
5.3 Handlingsplan	24

1 SAMANDRAG OG BESKRIVING AV PLANARBEIDET

1.1 Samandrag

Herøy kommune fekk sin fyrste kommunedelplan for bustadsosialt arbeid i 2008. Planen er no revidert for perioda 2015 til 2019 som ny kommunedelplan for bustadpolitikk.

Planen gjeld bustadpolitiske spørsmål generelt og bustadsosiale spørsmål spesielt og fastset følgjande hovudmålsetjing for bustadpolitikken:

Alle skal ha ein god og trygg stad å bu

Handlingsplanen følgjer opp målsetjinga etter følgjande strategi:

- 1. Herøy kommune sin bustadpolitikk skal vere heilskapleg og nyskapande og gjennomførast i samarbeid med næringslivet. Det bustadsosiale arbeidet skal vere ein integrert del av bustadpolitikken.*
- 2. Herøy kommune skal gjennom kommuneplanens arealdel og ulike reguleringsplanar legge til rette for bustadbygging i alle bygdelag.*
- 3. Herøy kommune skal som byggesaksmyndigheit og planmynde sikre bukvalitet og heilskapleg samfunnsutvikling.*
- 4. Herøy kommune skal som tilretteleggar, koordinator og utbygger vurdere ulike former for samarbeid med grunneigarar og utbyggerar for å sikre realiseringa av planlagde prosjekt.*
- 5. Herøy kommune skal gjennom planarbeid og samarbeid om utbygging, særleg arbeide for ei bærekraftig vidareutvikling av Fosnavåg sentrum.*
- 6. Kommunale bustadtomter skal selgast til marknadsverdi, eller til redusert markedspris på utbyggingsvilkår som bidreg til auka bukvalitet i utbyggingsområdet.*
- 7. Kommunale bustader skal vere eit mellombels tilbod og kombinerast med bustadsosiale tenester som medverkar til at einskildmennesket tek ansvar for eige liv.*

8. *Herøy kommune skal selge kommunale gjennomgangsbustadar til leigetakarane til takst og reinvestere salsgevinsten i nye byggeprosjekt for å vidareutvikle butilbodet i kommunen, herunder sikre ein auga tilgang på kommunale gjennomgangsbustadar.*

1.2 Planarbeidet

Eigedomsavdelinga har leia planarbeidet i samarbeid med ei arbeidsgruppe, referansegruppe og styringsgruppe.

Arbeidsgruppa er samansett av representantar frå pleie- og omsorgsavdelinga, bu- og habiliteringsavdelinga, NAV Herøy, barn, familie og helseavdelinga og eigedomsavdelinga samt dei politiske representantane Ole Brubakk (KRF) og Fred Hansen (H). Rådmannen si leiargruppe har vore referansegruppe for planarbeidet. Helse- og omsorgskomiteen har vore styringsgruppe.

Planen skal ifylgje planprogrammet:

1. kartlegge hovudutfordringar innanfor det bustadsosiale feltet
2. kartlegge bustadsosiale oppgåver som fylgje av samhandlingsreforma
3. kartlegge utfordringar knytt til eksisterande bustadmasse samt synleggjere moglegheiter for omdisponering for mest mogleg formålstenleg bruk
4. foreslå strategi for utbygging av butilbod basert på målgruppe
5. foreslå korleis Husbankens verkemiddel kan nyttast for å fremje måloppnåing knytt til utbygging av dagtilbod
6. vurdere interkommunale løysingar for utvikling av dagtilbod for små brukergupper, der ein vil tene på å ha større fagmiljø

For å sikre ein heilskapleg innfallsvinkel til fagfeltet er planen utvida til å omfatte bustadpolitikken generelt. Kommunestyret vart orientert om dette i møte 25.9.2014 etter føregåande drøftingar med styringsgruppa og referansegruppa.

Arbeidsgruppa har arrangert ope møte undervegs i planprosessen med særleg invitasjon til eldrerådet, rådet for menneske med nedsett funksjonsevne, ungdomsrådet, barn og unge sin representant og bulystprosjektet.

Arbeidsgruppa har også arrangert dagsseminar om bustadmarknaden og halvdagsseminar om brannsikring av utleigebustadar, i samarbeid med Møre og Romsdal fylkeskommune og KLP Skadeforsikring AS.

1.3 Avgrensing

Kommunedelplanen må særleg sjåast i samanheng med og avgrensast mot:

- Kommuneplanen for Herøy - 2013-2025

- Kommunedelplan for helse- og omsorg - 2013-2020
- Strategisk næringsplan - 2016-2020 (under revidering)
- Rusmiddelpolitisk handlingsplan (under revidering)
- Strategi for investering, drift og vedlikehald av kommunale bygg

1.4 Rullering

Planen rullerast kvart fjerde år, fyrste gong i 2019. Handlingsplanen rullerast kvart andre år, fyrste gong i 2017.

2 BAKGRUNN

2.1 Innleiing

Folketalsutvikling og befolkningsprofil, næringslivsutvikling og utviklinga i bustadmarknaden er viktige premissleverandørar til bustadpolitikken.

2.2 Folketalsutvikling og befolkningsprofil

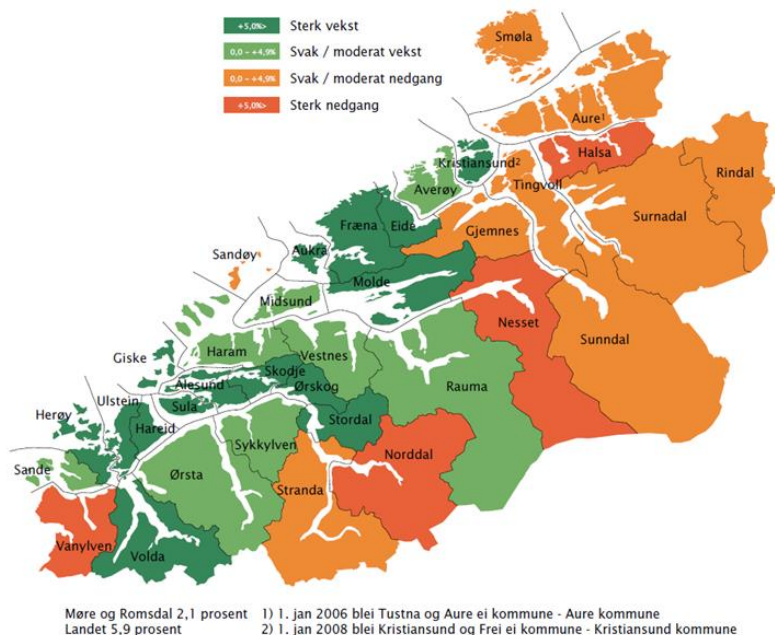
Herøy kommune hadde 8 958 innbyggjarar i fyrste kvartal 2015, ei auke frå 8 349 innbyggjarar i 2009.

Arbeidsinnvandring, særleg frå Polen, Litauen og Tyskland, er og har vore ein avgjerande brikke i folketalsveksten. I 2014 utgjorde såleis innvandrarbefolkninga omlag 10 % av folketalet i Herøy, lik fylkessnittet men under landssnittet på 15 %.

Folketilveksten i Møre og Romsdal etter type siste 10 åra, 1.1 2003-2013

Kjelde: SSB

Kartet ovanfor syner folketilveksten i perioda 2003-2013. I fylkesstatistikken for Møre og Romsdal 2014 er kommunen presentert som ei kommune utan vekst. Dette skuldast inga endring i folketalet frå 2013 til 2014.

Folkeveksten fram mot 2024 er for Herøy kommune venta å ligge mellom 5 og 10 %, føresett ei arbeidsinnvandring på same nivå som i dag.

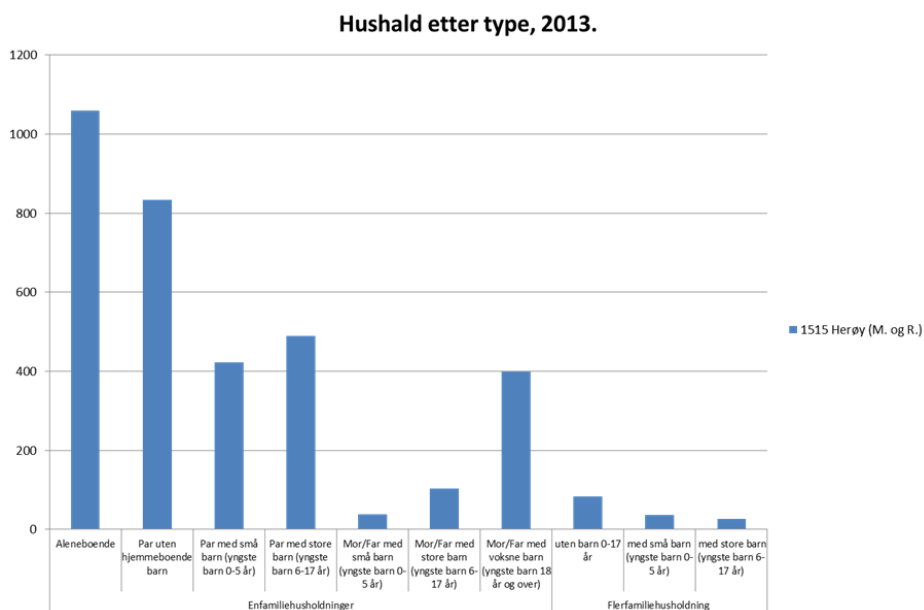
Tal frå Statisk sentralbyrå syner at aldersgruppene 70-79 år og 80+ nær doblar seg fram mot 2040 medan dei yngre aldersgruppene har liten vekst eller reduksjon. Den sterke veksten i aldersgruppa 80+ er venta frå omlag år 2024.

Aldersgruppe	2014	2040	Endring
0 - 24 år	2 807	2 737	- 2,49 %
25 - 34 år	981	1 041	6.73 %
35 - 44 år	1 227	1 222	- 0.41 %
45 - 69 år	2 762	2 951	6,84 %
70 - 79 år	594	1 050	76.77 %
80+	476	862	81.09 %
Sum	8 847	9 863	11.48 %

Aldersutviklinga er i stor grad lik utviklinga i fylket elles og skuldast at dei store etterkrigskulla vert eldre og den generelle levealderen høgere.

Andelen som bur åleine er lågare i Herøy enn for landet elles. Denne hushaldsgruppa er likevel størst i Herøy, fulgt av par utan heimebuande barn på andre plass og par med store barn (6 til 17 år) på tredje plass.

2.3 Næringslivsutvikling

Herøy kommune er eit nasjonalt tyngdepunkt innanfor maritime næringar og eit tyngdepunkt i fylket innanfor fiskeri og havbruk. Omlag 100 offshorefartøy med Herøy som hamn sysselset såleis omlag 3000 personar.

Næringsstruktur

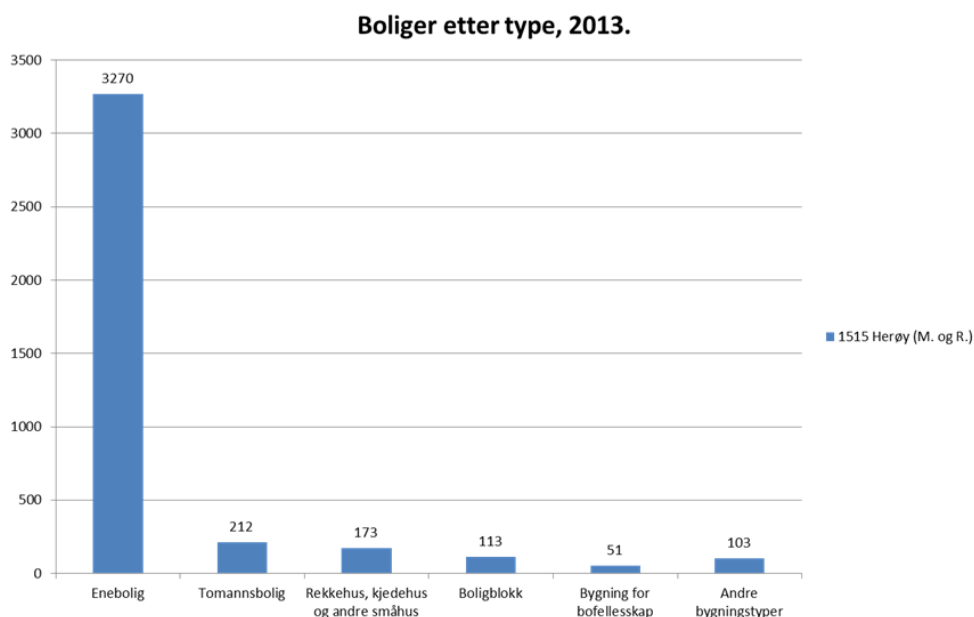

Sysselsettingstala omfattar ikkje sysselsette i verftsindustrien og hos dei ulike landbaserte underleverandørane.

2.4 Bustadmarknaden

Fylkesstatistikken for 2014 syner at talet på igangsette bustadprosjekt i Herøy er variabel og blant dei lågaste i vår region for perioda 2011 til 2013. I løpet av desse 3 åra er det igangsett 142 bustadprosjekt i kommunen. Tilsvarende tal for dei andre kommunane er slik: Ulstein (391), Volda (203), Ørsta (149), Hareid (136) og Sande (33).

Sjølv om leilegheiter har blitt ei meir vanleg buform, utgjør likevel einebustadar det dominerande butilbodet i Herøy. Ser ein dette i samanheng med at enkeltpersonhushaldningar dominerer bustadmarknaden, er det ikkje urimeleg å legge til grunn at mange enkeltpersonar kvar for seg disponerer eit stort antall kvadratmeter buareal.

Det er ikkje eit organisert hybeltilbod i Herøy. Hyblar er difor i all hovudsak knytta til einebustadar og er difor også av varierende kvalitet. Samanlikna med t.d. Volda kommune, som på grunn av høgskulemiljøet har tradisjon for utleige av hyblar og leilegheiter, er det heller ikkje særleg kultur for utleige i Herøy. Sidan profesjonell utleige heller ikkje finnest utover den utleige kommunen sjølv har ansvaret for, er det difor tendensar til “hushai-problematikk” i Herøy. Ein har såleis eksempel på at privatpersonar leiger ut husvære til overpris og uakseptabel bukvalitet til ein eller fleire personar. Dette gjeld særleg ved utleige til arbeidsinnvandrarar.

Det er også eit variabelt tilbod av campingplassar og hytter i kommunen, mellom anna på Runde, i Leinevika og på Jensholmen. Kommunens utleigebustadar er reservert bustadsosiale grupper, sjå kap. 3.4.4 nedanfor.

Sjølv om ledig areal gjennom kommuneplanens arealdel er tilrettelagt for bustadbygging, er ikkje nødvendigvis alle tomter til salgs. Dette kan skuldast at dei private eigarane ikkje vurderer det som hensiktsmessig å selge, eller fordi dei ikkje har fått eit tilbod i tråd med sine forventningar. Utbygging av fleirmannsbustadar i regi av ulike foretak har til dømes auka forventninga frå tomteeigarar til salsgevinst. Privatpersonar på tomtejakt har difor vorte avviste fordi tomteeigar forventar større gevinst ved sal til foretak.

Likeins er det i all hovudsak også eit krav til reguleringsplan før utbygging av enkelttomter. Privatpersonar tek sjeldan på seg risikoen og kostnaden ved slikt reguleringsarbeid.

Salsklare kommunale bustadtomter er opparbeidde med teknisk infrastruktur, frådelt og klargjort for sal via servicetorget i kommunen. Av desse har bustadtomtene i Dragsund vore dei mest attraktive dei siste to åra.

3 BUSTADPOLITIKK

3.1 Innleiing

Ein trygg stad å bu er ein sentral føresetnad for den einskilde; for å kunne bu og leve sjølvstendig, skaffe seg og behalde eitt arbeid og elles kunne delta i samfunnet saman med andre. Bustadpolitikken er såleis eit sentralt element i velferdspolitikken.

3.2 Rammevilkår

Dei viktigaste rammevilkåra for bustadpolitikken fyl av:

- Plan- og bygningslova (lov 2008-06-27-71)
- Husleigelova (lov 1999-03-26-17)
- Avhendingslova (lov 1992-07-03-93)
- Offentleg støtte-lova (lov 1992-11-27-117)
- Offentleg anskaffelse-lova (lov 1999-07-16-69)
- Momskompensasjonslova (lov 2003-12-12-108)

For det bustadsosiale fagfeltet spesielt er særleg fylgjande lovverk relevant:

- Lov om barneverntjenester (lov 1992-07-17-100)
- Lov om sosiale tenester i arbeids- og velferdsforvaltinga (lov 2009-12-18-131)
- Lov om kommunale helse- og omsorgstenesr (lov 2011-06-24-30)
- Lov om sosiale tenester i arbeids- og velferdsforvaltinga
- Forskrift om startlån (FOR-2014-03-12-273)

Plan- og bygningslova, offentlig støttelova og offentlig anskaffelseslova legg føringar for korleis det offentlege kan nytte sine budsjettmidlar, korleis areal kan disponerast og byggeprosjekt gjennomførast og vert ikkje omtala meir i detalj her. Merknadane vidare vert i hovudsak knytta til det bustadsosiale ansvaret som eit minimumsnivå for kommunens bustadpolitikk.

Lov om kommunale helse- og omsorgstenester og lov om sosiale tenester i arbeids- og velferdsforvaltinga

Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester handlar om kommuna sitt generelle ansvar for helse- og omsorgstenester, sjå særleg § 3-2 og 3-7.

Etter lova sin § 3-2 skal kommuna tilby *“sosial, psykososial og medisinsk habilitering og rehabilitering”*. Vidare skal kommuna tilby *“andre helse- og omsorgstjenester, herunder helsetjenester i hjemmet, personlig assistanse, herunder praktisk bistand og opplæring og støttekontakt, plass i institusjon, herunder sykehjem og avlastningstiltak.”*

Bustadar for vanskelegstilte er særleg omhandla i § 3-7 og tilsvarande § 15 i lov om sosiale tenester i arbeids- og velferdsforvaltninga. Kommunen skal såleis *“medvirke til å skaffe boliger til personer som ikke selv kan ivareta sine interesser på boligmarkedet, herunder boliger med særlig tilpasning og med hjelpe- og vernetiltak for dem som trenger det på grunn av alder, funksjonshemning eller av andre årsaker.”*

Herøy kommune plikter på denne bakgrunn å sikre ein forsvarleg bustad for personar som av økonomiske, sosiale, helsemessige eller meir samansette forhold ikkje kan ivareta sine interesser på bustadmarknaden sjølve.

Akutt bustadløyse vert regulert § 27. Kommunen skal såleis *“finne midlertidig botilbud for dem som ikke klarer det selv.”* Med akutt bustadløyse meiner ein at tenestemottakar ikkje har ein stad å sove og opphalde seg det neste døgnet. Ein mellombels bustad skal såleis avhjelpe ei akutt bustadløyse og er ikkje meint å skulle vare over tid. Ansvar vert ivareteke av NAV Herøy som i fleire saker løyser behovet gjennom innleige av campinghytter, hotellrom eller kommunal bustad frå eigedomsavdelinga.

Det bustadsosiale ansvaret for øvrig knytter seg dels til generelle rettar og plikter i husleigelova og anna regelverk kommunane er omfatta av og det meir spesifikke tilretteleggingsansvaret for bustadsosiale grupper. Generelt plikter kommunen å møte desse menneska med tenester og virkemiddel som kan bidra til å stabilisere og/eller redusere utfordringane for den einskilde.

Lov om barnevernteneste

Lov om barnevernteneste inneber at kommunen gjennom barneverntenesta skal legge til rette for ettervern for si målgruppe. Ettervernet kan bestå av bustad, oppfølging i bustad, arbeid, skulegang m.m. slik at dei skal meistre livet og bli sjølvstendige menneske. Innhaldet i ettervernet skal tilpassast den einskilde. Einskilde personar kan ha behov for døgnbemanning. Andre personar kan ha behov for mellombels bustad eller langvarig leigeforhold.

Husleigelova

Husleigelova begrenser kommunen sitt handlingsrom ved utleige av bustadar til privatpersonar på same måte som for andre andre utleigarar av bustadar.

Momskompensasjonslova

Momskompensasjonslova inneber at kommunen i utgangspunktet ikkje har rett på momskompensasjon for kommunale bustadar i investerings- og driftsfasa. Unntaket gjeld for særskilt tilrettelagte bustadar som likevel gir rett til momskompensasjon.

Om ein bustad er særskilt tilrettelagt slik at momskompensasjon for investering og drift kan krevjast beror dels på byggets beliggenheit og fysiske utforming, dels på kva tenester bebuarane får tildelt gjennom vedtak. Vedtak om tildeling av bustad åleine er såleis ikkje nok. Leigetakaren må også ha vedtak om teneste etter helse- og omsorgstenestelova. Gjennomgangsbustadar og andre bustadar som kommunen leiger ut er difor som hovudregel 25 % dyrare i investering og drift enn omsorgsbustadar då dei ikkje er fysisk tilrettelagt slik at momskompensasjon kan krevjast. Tildeling av bustad har heller ikkje vore betinga av tilsvarande vedtak om tildeling av teneste etter helse- og omsorgstenestelova.

Forskrift om startlån

Forskrift om startlån frå husbanken omhandlar vilkår for tildeling av startlån. Forskrifta er presisert i etterfylgjande rundskriv og rettleiar frå Husbanken.

Statlege utgreiingar

Bustadpolitikken har vore tema for fleire statlege utgreiingar:

- Stortingsmelding nr. 17 (2012-2013): Byggje - bu - leve. Ein bustadpolitikk for den einskilde, samfunnet og framtidige generasjonar.
- Nasjonal strategi for boligsosialt arbeid 2014-2020: Bolig for velferd.

Statlege reformer

Statlege reformer gir kommunene nye oppgåver. Av desse er samhandlingsreforma den viktigaste reforma.

Samhandlingsreforma trådte i kraft i 2012 og inneber at kommunen overtek fleire omsorgstenester frå staten. Reforma omfattar særleg tenestområdet til pleie- og omsorgsavdelinga og inneber i praksis raskare overføring av somatiske pasientar frå sjukehus til kommunen og med dagbot som potensiell straffesaksjon dersom kommunen ikkje har kapasitet til å ta imot pasienten.

Frå 2015 er det varsla at samhandlingsreforma vil utvidast til å omfatte også fagfelte rus og psykiatri. Kva dette vil innebere for kommunen i praksis er uklart, men det er påregneleg med raskare overføring av pasientar til vidare oppfølging lokalt. Dette aukar presset på kommunale omsorgsbustadar.

Avhendingslova

Avhendingslova regulerer forholdet mellom kjøpar og selgar av fast eigedom, herunder kommunens kjøp og sal av eigedom.

3.3 Tilrettelegging for bustadbygging

Den viktigaste oppgåva for kommuna i bustadpolitikken er å legge til rette for bustadbygging. Kommunen kan tilrettelegge for bustadbygging både gjennom offentleg myndigheitsutøving og privatrettslege avtalar.

Offentleg myndigheitsutøving

Offentleg myndigheitsutøving omfattar oppgåvene tillagt kommunen som byggesaksmynde og planmynde.

Kommunens handsaming av byggesaker er regulert i plan- og bygningslova. Handlingsrommet er snevert slik at byggesak i denne samanheng primært handlar om å sikre gjennomføring av prosjekt i tråd med lov, plan og løyve til tiltak. Denne kontrollen har klare kvalitetsaspekt ved seg, mellom anna knytt til sikkerheitskrav knytt til brann og krav knytt til estetikk og bukvalitet.

Det er som planmynde kommunen har det største handlingsrommet, både i forhold til den kvantitative og kvalitative vidareutviklinga av Herøy som bustadmarknad. Som planmynde har også kommunen indirekte høve til å påvirke bustadmarknaden gjennom tilrettelegging for næringsutvikling og andre areal som utløyser aktivitet med bulysteffekt.

Privatrettslege avtalar

Kommunen som sjølvstendig rettssubjekt kan binde seg sjølv og forplikte andre gjennom privatrettslege avtalar, til dømes slik:

1. Kommunen kan leige ut bustadar og næringsbygg og er då forplikta av husleigelova mm. på lik linje med andre aktørar. Kommunen kan også leige inn areal frå andre aktørar for framleige til andre.
2. Kommuna kan kjøpe eller selge fast eigedom og er då forplikta av avhendingslova mm. på lik linje med andre aktørar. Kommunen kan til

dømes kjøpe fast eigedom for å sikre eigen tenesteproduksjon eller for å styrke si rolle innanfor eit reguleringsområde med mange grunneigarar.

3. Dersom kommuna ynskjer vidareutvikling av eit utviklingsområde med mange grunneigarar, kan kommuna også påta seg eit koordinerande ansvar, t.d. for innhenting av mulegheitsstudie, forprosjekt og reguleringsplanarbeid. Slik kan kommuna påta seg ei leiarrolle for å sikre framdrift og ynskte kvalitetar.
4. Kommunale bygningsbehov vert i utgangspunktet gjennomført med kommunal byggherre- og prosjektstyring. Men kommunen kan også kjøpe seg inn i eit prosjekt under planlegging eller bygging og på den måten bidra til å realisere dette prosjektet og samstundes løyse egne behov.

Ei samarbeidsform som har fått mykje merksemd i kommune-Norge og hos Husbanken, er den såkalla Hamarøymodellen. Modellen inneber at kommunen løyser sitt bustadbehov i samarbeid med private utan å binde opp budsjettmidlar verken til investering eller etterfylgjande drift. Hamarøymodellen er presentert i eige vedlegg til planen.

5. Kommunen kan også etablere eit aksjeselskap, eigd av kommunen åleine eller med private aktørar i felleskap. Eit slikt selskap kan stå som byggherre for byggeprosjekt eller vere ein aktør i vidareutvikling og fornying av bustadmarknaden etter pkt. 2 og 3 ovanfor.

3.4 Særleg om det bustadsosiale arbeidet

3.4.1 Innleiing

Det bustadsosiale arbeidet omfattar personar som ikkje klarer å skaffe seg og/eller oppretthalde eit tilfredsstillandes buforhald på eiga hand, anten fordi dei er utan eigen bustad, står i fare for å miste bustaden eller bur i ueigna bustad eller bumiljø. Det bustadsosiale arbeidet er såleis eit minimumsansvar for kommunen i bustadpolitikken.

3.4.2 Vanskelegstilte på bustadmarknaden

I Nasjonal strategi for bustadsosialt arbeid vert vanskelegstilte på bustadmarknaden beskrive som fylgjende:

- Personar med dårleg økonomi
- Personar med nedsett funksjonsevne
- Personar med rusavhengigheit
- Personar med psykiske lidningar

- Flyktningar
- Innsatte i norske fengsel

Dei vanskelegstilte er såleis ei svært heterogen gruppe menneske med utfordringar av ulik kompleksitet og med ulik mulegheit til å klare seg sjølv på bustadmarknaden. Einskilde grupper vil ha behov for langsiktig eller permanent kommunalt butilbod. Andre grupper må ikkje nødvendigvis bu i kommunal bustad, men i tilrettelagt bustad. Andre grupper igjen treng kommunalt butilbod i ei kortare fase av livet, men bør kunne etablere seg i privat bustad på sikt.

3.4.3 *Organisering av det bustadsosiale arbeidet*

Det bustadsosiale ansvaret i Herøy kommune er delt mellom ulike administrative einingar:

Barn, familie- og helseavdelinga (BFH)

Barn-, familie- og helseavdelinga yter tenester til ungdom som er eller har vore under omsorg, barnefamiliar og andre som er i ein vanskeleg livssituasjon.

Bu- og habiliteringsavdelinga (BuHab)

Bu- og habiliteringsavdelinga har ansvar for butenester, barneavlastning, miljøarbeid, støttekontakt, spesialpedagogisk vaksenopplæring og dagtilbod for personar/menneske med utviklingshemming.

NAV Herøy (NAV)

NAV Herøy yter teneste til personar som av økonomiske, sosiale, helsemessige eller meir samansette forhold ikkje kan ivareta sine interesser på bustadmarknaden og har plikt til å framskaffe bustadar i akuttsituasjonar. NAV Herøy forvalter også ordninga med statleg bustøtte.

Pleie og omsorgsavdelinga (PO)

Pleie- og omsorgsavdelinga har ansvar for teneste til personar i og utanfor institusjon som ikkje kan dra omsorg for seg sjølv eller som er heilt avhengig av praktisk eller personleg hjelp til dagleglivets gjeremål.

Eigedomsavdelinga (EIG)

Eigedomsavdelinga forvaltar og leiger ut bustadar til leigetakarar omfatta av dei øvrige avdelingane sitt ansvarsområde. Avdelinga er i tillegg ansvarleg for startlån, tilskot til etablering og tilskot til tilpassing.

* * *

Dei viktigaste bustadsosiale samarbeidspartnarane er:

Husbanken

Husbanken yter lån og tilskot til kommunane for vidareutlån til prioriterte grupper. I tillegg kan kommunen søke om investeringstilskot ved utbygging av utleigebustadar og prosjektmidlar ved omorganisering av kommunale tenester.

NAV Hjelpemiddelsentral

NAV Hjelpemiddelsentral har eit overordna og koordinerande ansvar for hjelpemiddel til personar med nedsett funksjonsevne og er eit ressurs- og kompetansesenter for offentlege instansar og andre som har ansvar for å løyse brukarane sine utfordringar.

Bulystprosjektet

Bulystprosjektet er eit integrerings- og inkluderingsprosjekt med fokus på arbeidsinnvandrarar. Bustad, språkopplæring og språkforståing, fritid, samarbeid med frivillige lag/organisasjonar og næringslivet, kulturforståing og kommunikasjon er viktige satsingsområde.

3.4.4 Bustadsosiale verkemiddel

Dei bustadsosiale verkemiddela er delt mellom dei administrative einingane ovanfor og omhandlar dels organisatorisk oppfylgjing, utleige av bustadar og andre økonomiske verkemiddel.

Organisatorisk oppfylgjing

Det bustadsosiale arbeidet handlar om personar som heilt eller delvis er utan buevne. Den individuelle oppfylgginga av desse personane er kanskje det viktigaste verkemiddelet kommunen har for å sikre at leigetakaren vert ivareteke på ein forsvarleg måte, herunder for å sikre ei utvikling av den einskilde si buevne og for å sikre ei forsvarleg ivaretaking av bygningsmassen.

Eigedomsavdelinga som huseigar og utleigar fyl opp leigetakarar i kommunale bustadar i samarbeid med dei tenesteytande avdelingane. Dei tenesteytande avdelingane har primæransvaret for oppfylgjing, også for vanskelegstilte utan kommunal bustad.

Kommunale utleigebustadar

Kommunen har 140 utleigebustadar. Samtlege er reservert vanskelegstilte grupper av ulik grad. Av desse bueiningane er 34 kategorisert som

gjennomgangsbustadar medan 106 bueiningar er kategorisert som omsorgsbustadar.

Gjennomgangsbustadar skal vere eit mellombels butilbod for vanskelegstilte som ikkje klarer å skaffe seg bustad sjølv. Leigetida er i utgangspunktet tidsavgrensa til 3 år. Omsorgsbustadar er eit permanent butilbod til vanskelegstilte personar som ikkje kvalifiserar til institusjonsbasert omsorg.

Herøy kommune har færre bustadar til utleige enn nabokommunane. Mange av bustadane er også i dårleg teknisk stand, uhensiktsmessig store og tidvis ueigna for den aktuelle brukergruppa. Bustadane er lokalisert til Bergsøy, Frøystad og Tjørvåg og ikkje nødvendigvis optimalt plassert i forhold til offentleg transport og tenestetilbodet.

Bustadane er dels eigd av kommunen sjølv, dels inngår bustadane i eit sameige der kommunen må forhalde seg til eit styre og eit årsmøte på lik linje med øvrige eigarar. I sistnemnde tilfelle ligg ansvaret for drift og vedlikehald av bygningskroppen til sameiget, medan kommunen som eigar av einskilde leilegheiter har det same ansvaret som øvrige andelseigarar.

Vedtak om tildeling av omsorgsbustadar ligg til pleie- og omsorgsavdelinga og bu- og habiliteringsavdelinga medan eigedomsavdelinga i samarbeid med NAV og barn, familie og helseavdelinga fattar vedtak om tildeling av gjennomgangsbustadar. Det etterfylgjande ansvaret for kontraktsinngåing, overlevering og tilbakelevering av leigeobjektet ligg til eigedomsavdelinga.

Behovet for nye bustadar er primært knytta til gjennomgangsbustadar for brukergrupper under NAV og barn-, familie- og helseavdelinga. Desse avdelingane melder eit behov for fleire og mindre bueiningar med sentrumsnær plassering. Pleie- og omsorgsavdelinga og bu- og habiliteringsavdelinga har ikkje meldt behov for fleire bustadar i planperioda.

Startlån

Startlån er eit behovsprøvd lån for dei med langvarige bustad- og finansieringsproblem og eit virkemiddel kommunen kan velje å nytte for å betre situasjonen for dei mest vanskelegstilte på bustadmarknaden.

Tilskot til etablering

Tilskot til etablering skal bidra til at vanskelegstilte kan kjøpe og behalde eigen bustad. Tilskot vert ofte nytta som toppfinansiering og regulert i eigen rettleiar frå Husbanken.

Tilskot til tilpasning

Tilskot til tilpasning skal bidra til å sikre egna bustad til personar med nedsatt funksjonsevne. Tilskotet er økonomisk behovsprøvd og regulert i eigen rettleiar frå Husbanken.

Statleg bustønad

Statleg bustønad skal hjelpe vanskelegstilte både til å skaffe og behalde ein tilfredsstillande bustad

Integreringstilskot

Kommunen mottok integreringstilskot for dei flyktingane som vert busette i kommunen. Tilskotet skal medvirke til at kommunen gjennomfører eit planmessig og aktivt busettings- og integreringsarbeid med sikte på at flyktingane skal få seg jobb og etablere seg på bustadmarknaden sjølv.

4 SAMANFATNING OG KONKLUSJON

Innbyggjarane

Folketalet i Herøy aukar, men veksten er relativt usikker og i stor grad avhengig av utviklinga i arbeidsinnvandringa og i næringslivet. Arbeidsinnvandringa er igjen avhengig av utviklinga i internasjonal politikk, økonomi og arbeidsmarknad og er pr. november 2014 inne i ein nedadgåande trend i Norge. Den vidare utviklinga i næringslivet er likeins knytta opp til oljeindustriens vidare utvikling og næringslivets omstillingsevne ved strukturendringar nasjonalt og internasjonalt.

Andelen eldre aukar vesentleg fram mot 2040. Samstundes vil truleg folkehelsa og den einskilde si helse vere betre i framtida. Likeins vil private bustadar i større grad vere tilrettelagt for livets ulike faser enn det mange bustadar er i dag. Det reelle behovet for tenester og kommunale bustadar aukar difor ikkje nødvendigvis med folkeveksten eller veksten i spesifikke aldersgrupper. Pleie- og omsorgsavdelinga og bu- og habiliteringsavdelinga ber såleis heller ikkje om utbygging av fleire omsorgsbustadar i planperioden.

Bustadmarknaden

Sterk privatøkonomi gjer det freistande for mange å bygge nytt framfor å renovere eldre hus. Sterk privatøkonomi driv også byggekostnadane opp. Det er ikkje gitt at prisnedgang nasjonalt gir tilsvarande utvikling regionalt eller lokalt.

Samstundes gir sterk privatøkonomi lite motivasjon for utleige eller sal av tomme husvære. Husvære står difor tomme i fleire deler av kommunen samstundes som det kan vere vanskeleg for interessentar å finne seg ein plass å bu.

Kommunale bustadtomter vert i dag selde til privatpersonar og foretak med ein byggefrist på 2 år. Dersom byggefristen ikkje overhaldast, kan kommunen krevje tomta attende. Føremålet er å sikre byggeaktivitet og hindre spekulasjon i subsidierte kommunale tomtar.

Kommunale bustadar vert leigde ut til vanskelegstilte, men det er ikkje etablert retningslinjer for tildeling. Det er difor vanskeleg å estimere det reelle behovet for eit kommunalt butilbod før søknadsmassa er vurdert opp mot interne vilkår for tildeling.

Bustadane

Herøy kommune har i dag 140 utleigebustadar rundt i kommunen. Mange av desse er ikkje tilpassa dagens brukarar og ein ser det derfor som føremålsteneleg å selje seg ut av fleire av desse og reinvestere midlane i nye og meir tilpassa bustadar. Gjennom planarbeidet har ein kome til at kommunen kan selje 28 bueiningar og bruke midlane til å reinvestere i 18 nye einingar (sjå handlingsplan). Det er føreset at kommunen sel bustadane til dei som bur der i dag for å såleis ikkje forverre forholdet mellom behov for bustadar og tilgjengelege bustadar.

Utbyggerane

Forutan kommuna sjølv og privatpersonar, er aktørane på utbyggarsida avgrensa til lokale og regionale aktørar som anten direkte eller via enkeltstående selskap iverksett byggeprosjekt med utgangspunkt i eigne målsettingar og strategiar. OBOS og andre bustadbyggjelag er ikkje representerte i kommunen.

Det bustadsosiale ansvaret

Den einskilde har eit sjølvstendig ansvar for å skaffe seg ein stad å bu. Det er heller ingen menneskerett å eige sin eigen bustad, sjølv om eigarperspektivet står sterkt i Norge. Leige av bustad kan difor vere eit forsvarleg tilbod for den einskilde. Leige av kommunal bustad er heller ikkje ei sjølfølge. Det viktige er at bustaden er tilrettelagt, ikkje kven som eig bustaden. Det bustadsosiale arbeidet må difor vere ein integrert del av bustadpolitikken og sikre grunnleggande minimumsrettar for innbyggerane og gjennom eige arbeid utspele si rolle for den einskilde, som sjølv tek ansvar for eige liv.

Den bustadsosiale organiseringa

Den bustadsosiale organiseringa er oppdelt og noko fragmentarisk. I planperioden er det difor naturleg å formalisere samarbeidet mellom dei ulike einingane. Eit formalisert samarbeid styrker ansvars- og oppgåvefordelinga og bidreg til at organisasjonen arbeidar enno betre fram mot eit felles definert mål.

Dei bustadsosiale virkemiddela

Bustadsosiale virkemiddel bør forvaltast i tråd med ein overordna strategi for bustadpolitikken.

Kommunens butilbod er i hovudsaka knytta opp mot den tilsvarande ansvarsfordelinga for ulike grupper vanskelegstilte. Omsorgsbustadar er nytta til personar med behov for helse- og omsorgstenester, personar med nedsett fysisk og/eller psyksisk funksjonsevne. Gjennomgangsbustadar er knytta opp til økonomisk vanskelegstilte personar og personar med rusproblem eller psykiatriske problem. Ein opplever tidvis at enkeltbrukarar ikkje passer inn i den ansvarsfordelinga som er etablert. Ein opplever også at butilbodet ikkje tilpassa brukargruppene på ein forsvarleg måte, til dømes med tanke på universell utforming og brannvern.

Forvaltninga av utleigebustadane er prega av langvarig og statisk eigarskap og tilsvarande utleige til leigetakarar på kort eller lang sikt. Likeins gjeld for andre økonomiske virkemiddel, som startlån, tilskot til etablering og/eller tilpasning og butilskot. Det er rom for å hente ut synergieffektar gjennom betre og meir samordna forvaltning av virkemiddela, mellom anna auka gjennomstrøyming i gjennomgangsbustadane.

Kommunen må vurdere behovet for fleire utleigebustadar, kva type bustad dette skal vere og kven som skal ha prioritet ved tildeling. I framtida kan det i større grad vere aktuelt å tilby utleigebustadar til unge nyetablerarar. Då bør også ulike modellar for utleige vurderast, mellom anna leige til eige-modellar.

Dei bustadsosiale brukarane

I den grad bustadsosiale grupper er samlokalisert, omfattar dette primært samlokalisering av grupper som sorterer under same organisasjon i kommunen. Personar med ruslidingar, sorterer difor under barn, familie- og helseavdelinga, sjølv om dei er eldre- og omsorgsstrengande.

Personar med rus og/eller psykiatriske problem er overrepresentert blant dei bustadlause og bør ha prioritet ved tildeling av kommunale bustadar. Denne gruppa har redusert buevne og redusert muligheit til å ivareta sine interesser på privatmarknaden. Likeins gjeld i utgangspunktet også for personar med

utviklingshemming, som ofte også er avhengig av tenester frå kommunen for å mestre busituasjonen.

Økonomisk vanskelegstilte grupper har redusert muligheit til å finne eit forsvarleg butilbod privat og bør kunne prioriterast for kommunal bustad inntil den økonomiske situasjonen er betra.

Personar med redusert fysisk rørsleevne har primært behov for ein tilrettelagt bustad, ikkje ein kommunal bustad som sådan. Dei kan såleis både eige sin eigen bustad eller leige frå private aktørar. Likeins gjeld for flyktningar.

Kommunalt butilbod kombinert med buopplæring er eit naturleg startpunkt i bukarrieren, men bør vere kortvarig og bygge på ei klar målsetting om at flyktningar kan bu i eigen heim.

* * *

Kommunens bustadpolitikk er ikkje avgjerande for å auke folketalet, men eit naudsynt fundament for vidare folkevekst og bustadbygging. Bustadpolitikken må difor vere heilskapleg og aktiv for å sikre behovet til innbyggjarane, tilflyttarane, næringslivet og kommunen. Ei fortsatt satsing på bulyst vert viktig, for å sikre folkevekst og tilgang til naudsynt arbeidskraft.

Arbeidstakarar i maritim sektor i Herøy må ikkje nødvendigvis bu i kommunen eller regionen. Utviklinga i talet på sysselsette i den maritime verksemda inneber difor ikkje nødvendigvis ei tilsvarande utvikling i folketalet i kommunen. Kommunen og næringslivet bør difor samarbeide om å tiltrekke seg andre næringskategoriar for å sikre eit breiare næringsgrunnlag. Dette må strategisk næringsplan ta omsyn til i sitt arbeid.

Kommunens praksis for sal av bustad- og næringstomter skal sikre utbygging, men bør vidareutviklast, eksempelvis gjennom sal på vilkår som bidreg til auka bukvalitet og derigjennom også bulyst. Dette kan særleg vere aktuelt ved sal av tomter eller større tomteområder til foretak. Skjerpa vilkår frå kommunen som selgar, kan redusere salsgevinsten og må vurderast opp mot eventuelle andre gevinstar relevant for bustadpolitikken.

Kommunens butilbod er avgrensa til bustadsosiale grupper. Kommunen bør vurdere å utvide butilbodet til å omfatte også unge nyetablerar og

arbeidsinnvandrarar. Kommunens strategi for utbygging av kommunalt butilbod må ta omsyn til fylgjande spørsmål:

1. Kva brukergupper skal kommunale bustadar nyttast til?
2. Korleis skal kommunen forvalte utleigebustadane?
3. I kva grad skal ulike brukergupper samlokalisrast?
4. I kva grad skal butilbod sjåast i samanheng med dagtilbod og tenestetilbod?
5. I kva grad skal ulike brukergupper integrerast i eksisterande bumiljø?
6. I kva grad kan butilbod løysast gjennom samarbeid med private aktørar?

I utgangspunktet vil verken privatpersonar eller foretak gjennomføre bustadpolitikken med mindre privatøkonomiske vurderingar tilseier dette. Kommunen har difor primæransvaret for bustadpolitikken. Samstundes har næringslivet fokus på sitt samfunnsansvar for den vidare utviklinga av Herøy kommune som bu- og arbeidsmarknad.

Kommunen bør difor i planperioden vurdere vidare utvikling av bustadpolitikken i samarbeid med dei private aktørane på bustadmarknaden og med utgangspunkt i ei meir aktiv forvaltning av utleigebustadane som bustadpolitisk ressurs. Til dømes kan sal av utleigebustadar frigjere kapital til reinvestering i nye og meir tilpassa bustadar for dei brukargrupper kommunen vel å prioritere.

Investeringane kan gjennomførast i kommunal regi eller i samarbeid med dei private aktørane, til dømes gjennom eit felles investeringsselskap med mandat til å auke tilgangen på utleigebustadar og sikre bukvalitet og bulyst i utvalgte satsingsområde av kommunen.

5 MÅLSETTING, STRATEGI OG HANDLINGSPLAN

5.1 Målsetting

Kommunens målsetting for bustadpolitikken byggjer på konklusjonane ovanfor og målsettingane i nasjonal strategi for bustadsosialt arbeid:

“Alle skal ha et godt sted å bo”

“Alle med behov for tjenester skal få hjelp til å mestre boforholdet”

“Den offentlige innsatsen skal være helhetlig og effektiv”

Målsettinga er utgangspunkt for ei overordna bustadpolitisk målsetting for Herøy:

“Alle skal ha ein god og trygg stad å bu”

5.2 Strategi

Fylgjande strategi ligg til grunn for arbeidet for å nå hovudmålsetjinga:

- 1. Herøy kommune sin bustadpolitikk skal vere heilskapleg og nyskapande og gjennomførast i samarbeid med næringslivet. Det bustadsosiale arbeidet skal vere ein integrert del av bustadpolitikken.*
- 2. Herøy kommune skal gjennom kommuneplanens arealdel og ulike reguleringsplanar legge til rette for bustadbygging i alle bygdelag.*
- 3. Herøy kommune skal som byggesaksmyndigheit og planmynde sikre bukvalitet og heilskapleg samfunnsutvikling.*
- 4. Herøy kommune skal som tilretteleggar, koordinator og utbygger vurdere ulike former for samarbeid med grunneigarar og utbyggjarar for å sikre realiseringa av planlagde prosjekt.*
- 5. Herøy kommune skal gjennom planarbeid og samarbeid om utbygging, særleg arbeide for ei bærekraftig vidareutvikling av Fosnavåg sentrum.*
- 6. Kommunale bustadtomter skal selgast til marknadsverdi, eller til redusert markedspris på utbyggingsvilkår som bidreg til auka bukvalitet i utbyggingsområdet.*

7. *Kommunale bustader skal vere eit mellombels tilbod og kombinerast med bustadsosiale tenester som medverkar til at einskildmennesket tek ansvar for eige liv.*
8. *Herøy kommune skal selge kommunale gjennomgangsbustadar til leigetakarane til takst og reinvestere salsgevinsten i nye byggeprosjekt for å vidareutvikle butilbodet i kommunen, herunder sikre ein auga tilgang på kommunale gjennomgangsbustadar.*

5.3 Handlingsplan

Organisatoriske tiltak skal særleg sikre betre samhandling mellom einingar med bustadpolitisk ansvar og sikre ei betre ei betre forvaltning av bustadpolitiske virkemiddel.

1	Organisatoriske tiltak	Ansvar	Oppstart/år
1.1	Retningslinjer for tildeling av kommunal bustad	EIG, PO, BuHab, BFH, NAV	2016
1.2	Revisjon av standardkontrakt for kommunal utleigebustadar	EIG	2016
1.3	Revisjon av retningslinjer for tildeling av startlån	EIG	2016
1.4	Revisjon av retningslinjer for tildeling av tilskot til tilpasning og etablering	EIG	2016
1.5	Utarbeiding av buopplæringspakke for kommunale leigetakarar	EIG, PO, BuHab, BFH, NAV	2016
1.6	Samarbeidsavtale mellom eigedomsavdelinga og dei tildelende einingane om tildeling av kommunal bustad, organisatorisk oppfylgjing og økonomisk virkemiddelbruk	EIG, PO, BuHab, BFH, NAV	2016
1.7	Utarbeiding av prinsippmodell for utbygging av kommunalt og butilbod	EIG, UTV	2016

Handlingsplanen inneber også eit mandat til rådmannen til å framforhandle sal av inntil 28 kommunale bueningar, fortrinnsvis til eksisterande leigetakarar:

2	Særleg om sal av eigedom	Ansvar	Oppstart/år
2.1	Sal av 1 buening i Eggesbøvegen 53 A	EIG	2016

2.2	Sal av 4 bueiningar i Storenesvegen 30-36	EIG	2016
2.3	Sal av 2 bueiningar i Solbergvegen 2-4	EIG	2017
2.4	Sal av 2 bueiningar i Solbergvegen 6-8	EIG	2017
2.5	Sal av 2 bueiningar i Trolldalsvegen 16-18	EIG	2018
2.6	Sal av 2 bueiningar i Trolldalsvegen 20-22	EIG	2018
2.7	Sal av 12 bueiningar i Holmsild gata 16	EIG	2018
2.8	Sal av 3 bueiningar i Igesundvegen 21	EIG	2018

Reinvestering i nye prosjekt må gjennomførast i samsvar med prinsippmodell for utbygging av kommunalt butilbod, sjå handlingsplanen kap. 1.7. Eit alternativ som må vurderast er då utbygging i kommunal regi på fylgjande kommunale tomter:

3	Kommunale utbyggingstomter	Ansvar	Oppstart/år
3.1	Buholmlinja 20 – 6 bueiningar	EIG	2016
3.2	Eggesbøvegen 20 – 6 bueiningar	EIG	2017
3.3	Tjørvgåvegen 274-276 - 6 bueningar	EIG	2018

Avdeling for Barn, Familie og Helse

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	IMT	Arkivsaknr:	2016/222
		Arkiv:	G21

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
11/16	Komite for Helse og omsorg	10.03.2016

LEGEVAKT SØRE SUNNMØRE - PROSJEKT OM FRAMTIDIG ORGANISERING.

Tilråding:

Herøy kommune vedtek å delta og støtte opp eit prosjekt for å greie ut framtidig organisering av legevakta på Søre Sunnmøre.

Sjustjerna helse- og omsorg får funksjonen som styringsgruppe. Styringsgruppa søker finansiering av prosjektet, tilset prosjektleiar og oppnemner prosjektgruppe. Dersom det blir behov for kommunal medfinansiering utover arbeidsinnsats frå kommunalt tilsett personell, skal det bli lagt fram som eiga sak.

Tillitsvalte for legane i kommunane på Søre Sunnmøre fungerer som ei referansegruppe. Herøy kommune peiker ut som medlem i ei referansegruppe for brukarar.

Vedlegg: Uprenta vedlegg:
[NOU 2015:17 Først og fremst](#)

Saksopplysningar:

Legevakt er ei kritisk teneste. Helsetilsynet opplyser at det er den delen av primærhelsetenesta som får flest klager på seg. Det er viktig for kommunane å organisere ei legevaktteneste med god kvalitet for innbyggjarane. Samtidig er det viktig at tenesta gir arbeidsvilkår som er med på å sikre god rekruttering til fastlegetenesta i kommunane.

1.mai 2015 kom det ei ny akuttmedisinforskrift som mellom anna har skjerpa krav til kompetanse hos legar og medhjelparar i legevakt og skjerpa krav til beredskap og bakvaktordningar. Det er gitt ein 3 års frist til å rette seg etter desse krava. Fleire av kommunane i distriktet vil ha utfordringar med å stette dette kravet slik legevakta er organisert no.

NOU 2015-17 Først og frem- Et helhetlig system for håndtering av akutte sykdommer og skader utenfor sjukehus kom 4. desember 2016. I denne blir det skildra at det har blitt stadig fleire og større interkommunale legevaktdistrikt. Dette var i utgangspunktet ei ønska utvikling fordi større legevaktdistrikt gir moglegheiter for breiare fagmiljø og meir robuste organisasjonar til å drive kvalitetsarbeid og fagutvikling. Det er ikkje den utviklinga ein har sett, då mange interkommunale legevakter har lav bemanning og med høg bruk av vikarar. Det fører til at det blir utført få sjukebesøk frå legevakta og at det er lav legedeltaking i utrykningar i akuttmedisinske situasjonar. I staden blir legevakta for ein stor del ein stasjonær teneste som gir medisinsk hjelp til pasienttilfeller med lav hastegrad. I tillegg har mange innbyggjarar i Norge lang reisetid til legevakt. Fleire undersøkinga viser at med lengre reiseveg går bruken av legevakta ned. Nedgangen av bruken gjeld også tidskrisiske og mogleg livstruande tilstandar.

For å møte desse utfordringane foreslår derfor utvalet blant anna dette:

- Det skal innførast eit nasjonalt krav i forskrift om at 90% av befolkninga i kvart legevaktdistrikt skal ha maksimalt 40 minutt reisetid til nærmaste legevaktstasjon og 95% av befolkninga skal ha maksimal reisetid på 60 minutt.
- Fastlønn og utvida bruk av fasate stillingar i legevakt bør innførast med sikte på å endre prioriteringa i tenesten og betre rekrutteringa.
- Legevakslegen bør aldri vere aleine på jobb, det bør minimum vere eit anna helsepersonalle til stades.
- Ved utrykningar og sjukebesøk må lege og støttepersonell reise saman og legevakta skal ha tilgang til uniformert køyretøy.
- Kommunane må styrke samarbeidet, både med helseforetaket for å få ein meir heilheitleg akuttmedisinsk teneste og innan eigen kommune med helse og omsorgstenestene og til dømes brann.

Kor mykje av det utvalet foreslår som blir ein realitet i dei nærmaste åra er usikker, men det som allereie i dag er ei utfordring lokalt er at store deler av døgnet er legar på vakt aleine utan hjelpepersonell. Ein må vurdere kor lenge det er forsvarleg å ha ein lege aleine på vakt

med ettertrakta legemiddel i kofferten sin. Mange legar føler den situasjonen svært utrygg. Det er også ofte så pass stort press på legevakta, at det kan vere behov for hjelpepersonell til å effektivisere arbeidet og handtere samtidighetskonflikter.

Framtida og innhaldet til sjukehuset i Volda vil kunne vere viktig for organiseringa av legevakta. Gjennom nasjonal helseplan som kom i november 2015 er det lagt føringar for at Volda sjukehus ikkje lenger skal ha akuttkirurgi. I strukturarbeidet til Helse Møre og Romsdal er det venta avklaringar rundt dette.

Plassar til øyeblikkeleg hjelp døgnopphald i kommunane er i alle våre kommunar lokalisert til lokale sjukeheimar. Dette understreker behovet for at legevakta er organisert slik at også sjukeheimane får eit godt tilbod.

Alle kommunane på Søre Sunnmøre er involvert i samarbeid rundt legevakt. For Vanylven gjeld dette berre legevakttelefonen ved sjukehuset i Volda. For dei andre kommunane gjeld det i tillegg samarbeid om nattlegevakt ved sjukehuset i Volda. Hareid/Ulstein og Sande/Herøy har i tillegg samarbeid om ettermiddag/kveld/helg. Kvivsvegen har også gjort kommunikasjonen sørover betre.

Eventuelle endringar i kommunestruktur vil også kunne ha betydning for organisering av legevakta.

Det er behov for ei utgreiing av korleis legevakta på Søre Sunnmøre bør vere organisert på beste måten. Utgreiinga bør vere organisert som eit prosjekt der ein søker prosjektmidlar frå helsedirektoratet.

Vurdering og konklusjon:

Det er behov for ei utgreiing av korleis legevakta på Søre Sunnmøre bør vere organisert på beste måten. Utgreiinga bør vere organisert som eit prosjekt der ein søker prosjektmidlar frå helsedirektoratet.

Det er behov for ei utgreiing av korleis legevakta bør vere organisert for å kunne møte dei utfordringane ein ser i tenesten. Ei slik vurdering bør take omsyn til heile regionen, og ikkje berre den einskilte kommune. Med bakgrunn i det nære samarbeidet vi alt har med sjukehuset i Volda, og samanhengen mellom legevaktorganisering og ambulanseorganisering, bør også helseforetaket vere involvert i arbeidet.

Vi foreslår derfor at ein starter eit prosjekt med Sjustjerna Helse- og Omsorg som styringsgruppe. Dei sørger for søknad om prosjektmidlar frå helsedirektoratet, tilset prosjektleiar og peikar ut prosjektgruppe. I prosjektgruppa bør der vere med både legar, leiarar og representant for brukarane og helseforetaket. Der bør vere 2 referansegrupper: tillitsvalgte for legane og ei brukargruppe med ein representant frå kvar kommune utpeika av kommunen.

Konsekvensar for folkehelse:

Ingen direkte.

Konsekvensar for beredskap:

Prosjektarbeidet har ingen effektar på beredskapen, men målet for prosjektet er å finne fram til ei organisering av legevakttenesten som skal styrke beredskapen.

Konsekvensar for drift:

Ein går ut i frå at det er mogleg å finansiere prosjektet med prosjektmidlar og eigeninnsats i form av bruk av arbeidstimar. Om det ikkje blir mogleg, vil det kome eiga sak om dette

Fosnavåg, 16.02.2016

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Inger Marie Tofthagen
Avd.leiar

Sakshandsamar: Inger Marie Tofthagen

Referatsaker

Referatsaker